

ANALIZA KORELACJI WYDATKÓW NA KULTURĘ Z BUDŻETU GMIN ORAZ POZIOMU ZADŁUŻENIA GMIN WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO W LATACH 2010 - 2012.

PYTANIE BADAWCZE

Celem poniższej analizy jest odpowiedź na pytanie: **czy poziom zadłużenia gminy wyrażony w % wywiera wpływ na to, ile pieniędzy z jej budżetu jest przeznaczanych na kulturę?** Z danych BDL GUS opracowanych dla Obserwatorium Żywej Kultury- Sieci Badawczej przez Ludwikę Malarską, został stworzony wskaźnik wydatków na kulturę uwzględniający lata 2010, 2011 i 2012:

- wydatki na kulturę z budżetów gmin i miast na prawach powiatu, w złotych, w przeliczeniu na 1 osobę.

Korelatą powyższego wskaźnika był poziom zadłużenia gmin województwa warmińsko-mazurskiego (N=116) w roku 2010, 2011, 2012.

METODA OBLICZANIA WSKAŹNIKÓW

1) Wydatki na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy - suma wydatków na kulturę pochodząca z budżetu gminy (wyrażona w złotych) została podzielona przez liczbę mieszkańców danej jednostki terytorialnej¹.

2) Zadłużenie gminy - to wielkość określająca kwotę jej nieuregulowanych zobowiązań finansowych związanych np. z zaciągniętymi przez nią pożyczkami i kredytami, zaległymi płatnościami, wyemitowanymi papierami dłużnymi, itp. Może być podawane w wartościach nominalnych, jednak często przedstawiane jest w relacji do ogółu dochodów gminy. Ta druga wartość do niedawna stanowiła podstawowy wskaźnik zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego, ze względu na zapisany w ustawie o finansach publicznych (art. 170) limit relacji długu do dochodów, wynoszący 60%². Począwszy od 2014 roku, limit ten ma zostać zniesiony, a opisany wskaźnik zastąpi nowa konstrukcja uwzględniająca indywidualne zdolności każdej jednostki do spłaty zobowiązań – tzw. Indywidualny Wskaźnik Zadłużenia(IWZ)³.

WYNIKI ANALIZY

Przeprowadzona dla lat 2010, 2011 i 2012 analiza wydatków na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy oraz poziomu zadłużenia gmin wykazała słabą korelację - praktycznie brak związku między analizowanymi zmiennymi. A zatem można stwierdzić, że **poziom zadłużenia gmin w województwie warmińsko-mazurskim NIE wywiera wpływu na wysokość wydatków na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca** oraz, iż **wysokość wydatków na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy NIE zależy od poziomu zadłużenia gmin**. Statystyki uzyskane w wyniku przeprowadzenia analizy korelacji przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Korelacja związku wydatków na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca a poziom zadłużenia gmin województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2010 -2012.

Miara	Poziom zadłużenia gminy		
	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Korelacja Pearsona	0,162	0,154	0,132
Istotność (dwustronna)	0.082	0,099	0,158

Źródło: obliczenia własne – SM.

¹ Źródło: <http://ozkultura.pl/node/30>

² Liczba gmin, które przekroczyły limit relacji długu do dochodów w województwie warmińsko- mazurskim: 2010 rok - N=5 (4,31%); 2011 rok - N=6 (5,17%); 2012 rok - N=3 (2,59%)

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), art. 243.

4) INTERPRETACJA WYNIKÓW

Przedstawione powyżej wyniki wskazują, iż postawiona hipoteza, że poziom zadłużenia gminy decyduje o tym ile pieniędzy przeznacza się z jej budżetu na kulturę w przeliczeniu na 1 mieszkańca została zweryfikowana negatywnie. O wysokości tych wydatków decydują także inne czynniki, które wymagają dodatkowych analiz.

5) PROSZĘ ZAJRZEĆ TEŻ DO OPRACOWAŃ:

Piotr Michalski: [Analiza korelacji wydatków na kulturę z budżetu gmin oraz wykształcenia radnych](#)

Magdalena Wojarska: [Poziom rozwoju gospodarczego a aktywność kulturalna gmin województwa warmińsko-mazurskiego](#)

Barbara Fatyga: [Analiza finansowania kultury na Warmii i Mazurach – druga przymiarka \(lata 2009-2014\)](#)

- na razie korelacje z wykształceniem się tu nie pojawiły. Jak zwykle pojedyncze wyniki budzą jeszcze więcej pytań -np.: czy oznacza to jednak, że radni zainteresowani kulturą mają zbyt małą *siłę przebicia* w organach władzy samorządowej? Czy też, że nie mają wsparcia w społecznościach lokalnych, w tym w ich warstwie instytucjonalnej? A może uważają, że wypełniają dobrze swoje obowiązki wobec kultury, zaś inne potrzeby gmin są ważniejsze?

Por. też: raport Piotra Adamiaka, Zofii Dworakowskiej, Jana Herbsta i Jadwigi Przewłockiej

„Współpraca w obszarze kultury - samorządy, publiczne instytucje kultury, organizacje pozarządowe, 2013”.